

Posudek bakalářské práce

vedoucí práce oponent

Autor: Soňa Kovalovská	Číslo studenta:
Název práce: Zobrazení a význam hrocha ve starém Egyptě	
Rozsah: 75 stran celkem, z toho: 40 stran textu, 4 strany bibliografie, 30 stran příloh + 2 strany seznam příloh	
Posudek vypracoval: Hana Vymazalová (oponent)	

Stručné souhrnné hodnocení práce

(Téma, členění, logická návaznost myšlenek a/nebo argumentace, kritický přístup k předmětu práce)

Předložená práce s názvem "*Zobrazení a význam hrocha ve starém Egyptě*" se zabývá motivem hrocha ve vyobrazeních v egyptských ne-královských hrobkách Staré říše. Zvolený titul ne zcela přesně odpovídá skutečnému obsahu práce, neboť ta se zabývá vyobrazeními hrocha, ale nikoli významem hrocha pro staroegyptskou společnost a hlouběji ani významem analyzovaných vyobrazení (ten je velmi stručně zmíněn až v závěru práce bez podrobnější diskuse a velmi krátce i na s. 17). Omezení tématu na ne-královské hrobky Staré říše je pochopitelné vzhledem k omezenému rozsahu bakalářské práce, autorka však mohla název práce doplnit o podtitul upřesňující časové i zdrojové vymezení. Na s. 3 v *Prohlášení* je zřejmě omylem uveden jiný titul práce.

Kapitola 1 *Úvod* představuje strukturu práce. Autorka v této části (s. 7) odhaduje počet vyobrazení hrochů ve sledovaném období (zhruba 50), neuvádí však, na jakém základě svůj odhad provedla – zda jde o počet údajů shromážděných v jejím katalogu (viz níže), nebo o číslo získané jiným způsobem. Rovněž údaj, že zhruba 7% ne-královských hrodek ve Staré říši obsahuje vyobrazení hrocha, není dále objasněn a slušel by mu odkaz na zdroj či na autorčin výpočet.

V kapitole 2 *Hroch obojživelný* se autorka zabývá tímto živočichem obecně, jeho popisem, způsobem života a výskytem. V kapitole postrádám četnější odkazy na literaturu, z níž autorka – předpokládám – informace čerpala (je zde pouze jediný odkaz). V této části práce mohla autorka získat řadu informací i z publikací, jež se zabývají zvířaty ve starém Egyptě (např. P. Houlihan, *The Animal World of the Pharaohs*, London 1997; D. J. Osborn – J. Osbornová, *The Mammals of Ancient Egypt*, Warminster 1998; P. Vernus – J. Yoyotte, *Le bestiaire des pharaons*, Paris 2005, atp.), z nichž některé jsou dokonce uvedeny v seznamu literatury.

Stěžejní část práce tvoří katalog hrodek, v nichž najdeme vyobrazení hrocha. Osobně bych katalog zařadila do úvodu práce, a to před kapitoly 3–6, které z něj vycházejí. Katalog je pečlivě zpracován, obsahuje dostatek podrobných informací i s příslušnými odkazy na literaturu a je doplněn plány i obrazovými přílohami, čtenáři velmi užitečnými. Formálně jsou v katalogu jen drobné nedostatky – ne vždy je u jednotlivých hrodek uvedeno, zda obsahují vyobrazení pasivního či aktivního hrocha (chybí např. u Gízy), což by čtenáři pomohlo v orientaci, jindy chybí datace hrodky (např. 7.1.1)

Katalog autorka označila za výběrový, zdůvodnění na s. 19 však ne zcela jasně objasňuje, jaký typ informací chybí (zda jde o nepublikovaný materiál, či o publikace v ČR nedostupné). Autorka snad mohla uvést příklady a případně odhadnout, jak mnoho údajů v jejím katalogu chybí. V důsledku není zřejmé, nakolik je katalog možné považovat za ucelený, a tedy do jaké míry z něj lze vyvozovat závěry.

Kapitoly 3–8 vycházejí z katalogu a jsou zhodnocením shromážděného materiálu, a to z různých hledisek – lokace hrodek se sledovaným motivem, jejich datace, typy scén obsahujících vyobrazení hrocha a způsoby samotného vyobrazení hrocha, za nimiž následuje závěrečné shrnutí. Tyto kapitoly velmi stručně shrnují poznatky, jež autorka svým výzkumem získala. Z formálního hlediska v těchto kapitolách místy postrádám odkazy na literaturu, např. při zmínce o kopírování motivů z hrodek (s. 10), u interpretace scény lovu v papyrusové houštině (s. 13), nebo u ryb a ptáků na vyobrazeních (s. 14). Rovněž v místech, kde jsou uváděny jako příklady konkrétní hrobky, by neměl chybět odkaz na příslušnou publikaci nebo případně odkaz na příslušnou položku katalogu, kde se odkazy nacházejí (kapitola 5.1–5.2). Pro čtenáře by bylo přínosné doplnit některá tvrzení, např. na s. 13 lze doporučit uvést nejen poměr četnosti jednotlivých typů vyobrazení, ale i jejich počty, na s. 17 u grafu by

neškodilo uvést, z jakého počtu vyobrazení jsou počítána procentuální zastoupení. Některá tvrzení autorky by zasloužila opatrnější či přesnější formulaci, např. na s. 12 "datování nálezem jména panovníka v hrobce" (ne každá zmínka panovníkova jména musí být relevantní pro datování hrobky).

Autorka práce přistoupila k tématu zodpovědně a shromáždila velkou skupinu dokladů, jež stručně zhodnotila. Práce je přehledně členěna a zcela výjimečně obsahuje drobné stylistické chyby (např. opomenutá tečka na konci věty (s. 8, s. 17), skloňování (s. 18), vynechaná slova (s. 34, s. 39), atp.) či ne zcela vhodné formulace jako např. "... hrocha držícího krokodýla na bříše" (s. 18), "pyramida královny Chentkaus" (s. 22), atp. Rovněž seznam literatury místy obsahuje nejednotnosti (s. 42 Kanawati 2007, Long 2003, Aris and Phillips či Aris & Phillips).

I. Formální kritéria

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Vědecký aparát					
Jednotnost citací, bibliografie a poznámkového aparátu	☐	☒	☐	☐	☐
Citování použitých cizích myšlenek (dobrá vědecká praxe)	☐	☐	☒	☐	☐
Formální stavba práce					
Obsahové členění	☐	☒	☐	☐	☐
Formální členění (Obsah, nadpisy apod.)	☒	☐	☐	☐	☐
Popisky k tabulkám a obrázkům	☐	☒	☐	☐	☐
Jazyk					
Stručnost a srozumitelnost	☒	☐	☐	☐	☐
Ortografie, gramatika, diakritika	☒	☐	☐	☐	☐
Odborná terminologie	☒	☐	☐	☐	☐
Vzhled a přehlednost					
Layout, písmo	☒	☐	☐	☐	☐
Výběr a kvalita obrázků a dalších příloh (včetně tabulek a grafů)	☒	☐	☐	☐	☐

Komentář k formální stránce práce

Citace jsou místy nejednotné (s. 23 "BADAWY Ankhmahor" místo "BADAWY 1978"; s. 34 plná citace DAVIES 1902 v poznámce pod čarou místo zkráceně v textu).

Citování cizích myšlenek je velmi dobře zvládnuto v katalogu, ale ne zcela dostatečně v komentáři, kde odkazy na literaturu často chybějí.

Obsahové členění práce by bylo možné upravit tak, aby stěžejní katalog byl v úvodu a analýza se závěry společně následovaly. Obsah práce ne zcela odpovídá názvu.

Popisky k obrázkům jsou jen výjimečně neúplné (obr. 50 chybí odkaz na zdroj)

II. Obsahové hodnocení

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Struktura a členění práce					
Přehled předchozího bádání (popř. teoretické pozadí)	☐	☒	☐	☐	☐
Logická struktura textu a jeho provázanost	☒	☐	☐	☐	☐
Preciznost argumentace	☐	☒	☐	☐	☐
Práce s literaturou					
Rešerše a výběr odborné literatury	☐	☒	☐	☐	☐
Zohlednění relevantní literatury v argumentaci	☐	☒	☐	☐	☐
Kritické zhodnocení odborné literatury	☐	☒	☐	☐	☐
Metodologie					
Formulace otázek a hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Výběr pramenů	☒	☐	☐	☐	☐
Transparentnost kritérií výběru pramenů	☐	☒	☐	☐	☐
Přiznání možností a hranic práce s materiálem	☒	☐	☐	☐	☐
Výsledky					
Jasná stavba hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Zdůvodnění hypotéz	☐	☒	☐	☐	☐
Začlenění do stavu bádání	☐	☒	☐	☐	☐

Komentář k obsahovému hodnocení

Autorka vycházela především z publikací jednotlivých hrodek, avšak jen okrajově se zabývala relevantními teoretickými debatami. Toto částečně vychází z povahy tématu a omezení vycházející z rozsahu bakalářské práce, avšak chybí zde např. úvod ohledně významu a dopadu hrocha pro staroegyptskou společnost. Některá tvrzení autorky by zasloužila podrobnější prozkoumání, zejména ohledně významu scén s hrochy v kontextu umělecko-historických, náboženských a ideologických debat. Práce využívá jako zdroj zejména samotná vyobrazení, příliš se však nezabývá teoretickými debatami ohledně významu použitých scén (viz výše).

Na základě dat shromážděných v katalogu předkládá autorka závěry dle otázek stanovených v úvodu, avšak tato diskuse by mohla být pojata precizněji a s podrobnějšími zdůvodněními, jež by čtenáři zprostředkovaly přehledněji vše, co shromážděný katalog nabízí.

Hodnocení: ¹

Velmi dobře

Datum

Podpis

¹ Škála: výborně – velmi dobře – dobře – neprospěl